

Handboek wereldreligies

John Bowker

KokBoekencentrum Uitgevers, 2022, 352 blz., EUR 39,99

ISBN: 9789043536783

John Bowker is niet aan zijn proefstuk toe als het gaat over het verschaffen van encyclopedische overzichten van het religieuze landschap. Zijn *Handboek wereldreligies* is een van de betere die er te vinden zijn. De inleiding zet op een heldere en bondige wijze een aantal structurele basiselementen van religies uiteen, en schetst al meteen hoe uiteenlopend de invulling daarvan kan zijn. Een aanvankelijk eerder antropologische benadering van het religieuze leven vloeit daarbij naadloos over in een wijsgerig fenomenologisch perspectief op religies. Dat dubbele spoor wordt door heel het boek bewandeld, wat een louter reductionistische benadering vermijdt. Op die manier krijgt de lezer een eerste toegang tot de existentiële relevantie van religieuze tradities. Dat ontbreekt vaak bij dit soort overzichten.

Bowker laat zien dat pluraliteit aangaande het religieuze leven niet alleen een kwestie is van verschillen tussen religies, maar ook van een veelheid van stromingen binnen religieuze tradities. Tegelijk laat hij ook de verwantschap tussen de verschillende tradities aan bod komen, nog het meest expliciet in een afsluitende beschouwing over de gulden regel. Dat gebeurt allemaal op een prachtig geïllustreerde manier. Onder andere aan de hand van meer dan 450 religieuze kunstwerken worden de voornaamste kenmerken van de religies in de verf gezet. Naast de grote wereldreligies (hindoeïsme, boeddhisme, jodendom, christendom en islam) krijgen ook minder gekende vormen van religieus leven een plaats (zoals jainisme en sikhisme), alsook niet langer bestaande religies uit de oudheid. Het boek eindigt met een tijdlijn. Die zet de 'religies uit de oudheid' naast de 'Indiase religies', het 'boeddhisme' en de 'Japanse religies', en verder naast de 'Chinese religies', het 'jodendom', het 'christendom' en de 'islam'.

Een gedegen godsdienstwetenschappelijke en theologische opleiding zal de lectuur van dit boek uiteraard verrijken, maar als hulpmiddel bij de dialoog tussen levensbeschouwingen en religies biedt het onmiddellijk tal van mogelijkheden. Het boek laat alvast zien dat de grote religieuze tradities van de mensheid iets te vertellen hebben, ook en vooral misschien in een wereld waarin een contemplatieve levenshouding in de verdrukking komt.

Erik Buys